

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah.

Velja za vse leto... \$3.00
Ima 10.000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States.

Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 113. — ŠTEV. 113.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 14, 1915. — PETEK, 14. MAJA, 1915.

VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

POSANICA ZDRUŽENIH DRŽAV

NA NEMČIJO JE ZELO ODLOČNA.

VLADA ZDRUŽENIH DRŽAV ZAHTEVA, DA ODREDI NEMČIJA VSE POTREBNO, DA SE ZAVARUJE NEUTRALNE. — ZA DRŽAVLJANE ZDRUŽENIH DRŽAV SE ZAHTEVA POLNO VARSTVO. — V POSLANICI SE IZVAJA, DA SE JE Z UPORABO PODMORSKIH ČOLNOV KRŠILO NAJSVETJEŠE PRINCIPLE PRAVIČNOSTI IN ČLOVEČANSTVA.

Washington, D. C., 13. maja. Poslanica Zdrženih držav na Nemčijo kot protest proti vojni s podmorskimi čolni in potopu "Lu sitanije", ob kateri priliki je izgubilo toliko Amerikancev življenja, je bila ob polnoči poslana. Poslanica je sestavljena v zelo ostrem tonu ter se energično zahteva izvedbo zahtev, katere se je stavilo že v prejšnjih poslanicah.

Washingtonska vlada omenja potopa angleškega parnika "Falaba", ob kateri priliki je izgubil en Amerikanev življenje; nadalje napada nemških zrakoplovcev na ameriški parnik "Cushing", — torpediranje ameriškega parnika "Gulflight" in končno torpediranja angleškega parnika "Lusitania", ob kateri priliki je izgubilo 1000 ljudi življenja, med njimi 100 Amerikancev. Vsa ta dejanja stoji v protislovju z določbami mednarodnega prava.

V poslanici se nadalje izvaja, da bi bilo dobro, ako si pride nemška vlada na jasno glede situacije, ki je nastala vsled teh dogodkov. Nemška vlada je upoštevala dosedaj določbe mednarodnega prava ter si vlada Zdrženih držav ne more misliti, da bi se vršila vsa ta dejanja, ki nasprotujejo določbam, praktikam in duhu modernega vojskovanja, z dovoljenjem nemške vlade.

Vlada v Washingtonu je dobila informacije, da je odredila nemška vlada protidredbe proti odredbam ne nasprotnikov, ki hočejo Nemčijo popolnoma odločiti od vsake trgovine. Te protidredbe pa grejo daleč preko navadnih vojnih metod.

Vlada Zdrženih držav je že našla prilike sporočiti nemški vladi, da ne more priznati teh odredb ali svariti, ako se slednje tičejo pravice ameriških kapitanov ali ameriških državljanov, ki se nahajajo kot potniki na trgovskih parnikih vojskujočih se narodov. Raditega pa mora smatrati nemško vlado kot odgovorno za vsa kršenja teh pravice.

Nemška vlada smatra gotovo kot samoposedi umevno, da se ne sme ogroziti življenj nekombatantov in naj se gre za nevarne ali podane vojskujočih se narodov. Pri zaplenjenju ali razdeljanju neoboroženih trgovskih parnikov je treba odrediti vse potrebne varnostne odredbe ter preiskati ali je dotični trgovski parnik v resnici last vojskujočih se države, ali če ima res vojni kontrahant na krovu ter vozi pod nevtralnimi zastavo.

V poslanici se izvaja nadalje, da je taka preiskava za nemške podmorske čolne nemogoča stvar ter da je vsled tega popolnoma krivično, če se uporablja podmorske čolne za lov na sovražne trgovske parnike. Podmorski čolni ne morejo spraviti na varno potnikov in moštva atakirane parnika ter morajo prepustiti napadene njih usodi.

To dejstvo priznava nemška vlada, vendar pa so šli poveljniki nemških podmorskih čolnov tako daleč, da niso oddali takim parnikom nikakih svaril. V dveh slučajih je to popolnoma ugotovljeno. V zadnjih tednih se je izkazalo, da se ne more uporabljati podmorskih čolnov proti trgovskim ladjam, ne da bi kršilo številne posvečene principe pravičnosti in človečanstva.

Ameriški državljanji imajo svoje nepobitno pravo, da potujejo na parnikih in sicer v dežele, kamor jih vodijo legitimni posli. Te svoje pravice pa se poslužujejo v zaupanju, ki bi moralo biti dobro utemeljeno, da ne bo njih življenja.

nje izpostavljeno nevarnosti vsled dejanj, ki nasprotujejo splošno priznanim mednarodnim obveznostim. Razventega pa so prepričani, da jih bo lastna vlada ščitila v njih pravicah.

Z obžalovanjem mora zvezna vlada sporočiti cesarski nemški vladi, da je izšlo pred kratkim v ameriških listih formalno svarilo, izdano najbrž od nemškega poslanstva v Washingtonu in naslovljeno na ameriški narod. V tem svarilu se glasi, da dela vsak ameriški državljan na lastni risiko, ako se poslužuje svoje pravice potovanja na morju, ki ga bo privredlo v vodovje, v katerem uporablja nemška mornarica svoje podmorske čolne proti trgovini Velike Britanije in Anglije.

Takega svarila se ne more sprejeti ter se ga ne more rabiti kot opravičilo za taka dejanja. Tako svarilo pa tudi ne more odvzeti odgovornosti za izvedbo dejanj samega.

Vlada v Washingtonu, ki pozna značaj cesarske nemške vlade, je prepričana, da niso poveljniki nemških podmorskih čolnov razumeli tozadevnih instrukcij. Vsled tega pričakuje ta vlada, da bo nemška vlada obsodila ta dejanja ter dala odškodnino, v kolikor je to mogoče ter da bo nadalje takoj začela s koraki, da se prepreči ponovitev dejanj, ki potkopajo vse principe vojne, za katere se je nemška vlada dosedaj še vedno zavzemala.

Vlada in narod Zdrženih držav pričakujejo od cesarske nemške vlade pravične, hitre in pojasnjujoče akcije v tej nad vse važni zadevi. Pričakujejo, da to z največjim zaupanjem, ker so Zdržene države zvezane z Nemčijo ne le z vzajemnim prijateljstvom, temveč tudi s pogodbo, sklenjeno leta 1828.

Izrazi obžalovanja in ponudbe odškodnine in slučajih, ko se gre za razdeljanje nevarnih parnikov, potopljenih vsled pomote, morejo pač zadostiti mednarodnim obveznostim, ako ni obžalovati izgub človeških življenj. Ne morejo pa opravičiti prakse, ko je naravni in neizogibni učinek more biti le ta, da se izpostavlja nevarne narode in nevarne osebe novim in neizmernim rizikom.

Cesarska nemška vlada ne sme pričakovati, da bi vlada Zdrženih držav opustila le eno besedo ali eno akcijo, ki bi bila potrebna v izvrševanje nje svete dolžnosti, da varuje pravice Zdrženih držav in njih državljanov in da jamči njih prosto gibanje in uživanje.

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1915

so vendar enkrat dospela. Danes umko jih pričeli razpošiljati naročnikom. Kdor želi dobiti 6 knjig in sicer: 1. Koledar za leto 1915; 2. Mesija, 1. zvezek; 3. Mladim srcem, 2. zvezek; 4. Zgodovina slovenskega naroda, 4. zvezek; 5. Slovenske vojske, 63. zvezek; 6. Duhovni boj (molitvenik), naj nam dopolnje.

1 DOLAR.

Knjige odpošljamo, ali po pošti, ali ekspresom.

Slov. Publiskar Co.

POZORI

Dobili smo še par sto "PRA-TIK". Kdor želi dobiti, naj pošlje 12 centov. SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York City.

Z zapadnih bojišč.

Veliki uspehi Francozov.

Nemci so morali izprazniti vas Carency ter del vasi Ablain, ki se nahaja severno od Arras.

1000 NEMCEV UJETIH.

Nemci pročujejo, da so vstrajali v dobljenih pozicijah pri Berry-au-Bac. Nadaljni uspehi.

Berlin, Nemčija, 13. maja. — V današnjem oficijelnem poročilu vojnega ministrstva se glasi, da so osvojili Nemci iztočno od Ypres neko nadaljnjo oporno točko. Z velikimi izgubami za Francoze se je odbilo ostre francoske naskoke na fronti od Ablain do Neuville.

Vas Carency in severni del vasi Ablain, ki je pripadal k ozemlju, katero so Francozi prejeli dan zavzeli, so Nemci izpraznili. Pri tem so izgubili Nemci del njihovega moštva ter zelo veliko vojnega materiala.

Brezuspešni so ostali francoski poskusi, da zopet zavzamejo del zakopov pri Berry-au-Bac, katerega so izgubili.

Med rekama Maas in Mosel se vrše boji in pri teh se je Francozom najprvo posrečilo prodreti v del skrajnih nemških zakopov v Oreyepes, Carnes. Prišlo je do boja z bajonetami in Francoze se je zopet preganilo.

Pariz, Francija, 13. maja. — V današnjem oficijelnem poročilu se glasi, da so izvajali Francozi severno od Arras sijajen uspeh. V Notre Dame de Lorette so sedaj gospodariji fortov in kapele. Južno od Chapelle de Lorette so vpriporili Nemci zelo oster protinaskok, ki je trajal skozi celo noč. Zjutraj pa so bili Francozi gospodariji situacije ter so imeli Nemci velikanske izgube.

Cela vas Carency je sedaj v francoskih rokah ter tudi gozd, ki leži severno od te vasi. Nemška posadka, obstoječa iz treh bataljonov infanterije in šestih kompanij pionirjev, se je Francozom trdovratno ustavljala, dasi ravno je že prejšnji dan v bojih zelo trpela. Na stotine Nemcev je bilo ubitih v bajonetnem spopodu in Francozom je padlo v roke 1050 mož, med njimi 30 častnikov ter poveljujoči polkovnik bavarskih loveev.

Tudi pri Neuville so Francozi napredovali in sicer pri njih nasokih na vas samo in severno od vasi.

Nemci so obstreljevali angleške črte.

London, Anglija, 13. maja. — V današnjem oficijelnem poročilu se glasi: "Nadaljuje se z boji iztočno od Ypres. Nemci so izpostavili naše črte severno od Menineste ostromu obstreljevanju, vsled katerega so bili naši zakopji na več mestih razdejani ter je bilo treba izpremeniti pozicije. Med tem časom pa se je našo črto popolnoma preosnovalo."

Rekognosciranje Zeppelina.

London, Anglija, 13. maja. — Domneva se, da se je nahajal Zeppelin, katerega se je večeraj zvečer zapazilo na višini Northumberland, na poizvedovalni vožnji.

Poročila iz Tyne pravijo, da je stala križarka visoko v zraku ter več mil oddaljena od izliva reke Tyne.

Razburjenje v Angliji.

London, Anglija, 13. maja. — Zbornica lordov je sprejela danes po drugem čitanju postavbo o opojnih pijačah. V iztočnem delu Londona bodo vse gostilne danes in jutri ob šesti uri zvečer zaprte. Odredba je najbrž posledica izgrediv, katere se je vpriporilo v tem delu mesta proti Nemcem.

Ravnatelj akcijske borze v Birminghamu so pozvali svoje nemške in avstrijske člane, naj se ne prikažejo več na borzi.

Italijanski kabinet

je včeraj odstopil.

Ministrski predsednik Salandra je vložil resignacijo in ono celoga kabineta.

PREOBRAT.

Sedaj se domneva, da bo opustila Italija svojo nameravano akcijo proti Avstriji.

Rim, Italija, 13. maja. — Ministrski predsednik Salandra je vložil danes zvečer svojo resignacijo in ono celokupnega kabineta. Resignacije se je sprejelo. To najbrž pomeni, da bo opustila Italija svoje vojne priprave proti Avstriji ter da bo ostala nevtralna.

Bivši ministrski predsednik Giolitti, vodja mirovne stranke, je objavil v "Tribuni" pismo, v katerem izjavlja, da se ga je pozvalo, naj pride v Rim ter da izraza svojemu mnenju. Njegovi nazori se niso izpremenili, odkar jih je bil pojasnil v poslanski zbornici.

Italijanski kabinet navaja kot vzrok svoje resignacije, da nima enotne podpore ustavnih strank glede svoje mednarodne politike.

Pismo Giolitti-ja se smatra kot zelo značilno za njegov sklep, da nastopi še vedno proti vojni in važnost pisma postaja še večja, ker se je pozvalo Giolitti-ja, naj se posvetoje s Salandom.

Kakih 100.000 ljudi broječa ljudska množica se je zbrala danes na kolodvoru, da priredi oavcije pesniku Gabriele d'Annunzio, ki se je vrnil iz Genove, kjer je govoril ob priliki odkritja spomenika Garibaldi-ju. Vršile so se velike demonstracije. Ljudje so nazdravljali vojni ter upili: Dol z Avstrijo! — Dol z Giolitti-jem! D'Annunzio je imel govor, v katerem je pozival na vojno proti sovražnikom Italije v deželi sami in izven dežele. Javno se je dotaknil "izdajstva" Giolitti-ja in ljudstvo mu je burno pritrjevalo.

Vojne priprave.

Videm, Italija, 13. maja. — V avstrijskem ozemlju, ki meji na Italijo, se je odredilo vse potrebno, da se proglasi vojno pravo. Veliki oddelki vojaštva prihajajo neprestano na točke ob meji, nadalje v Trst, Gorico in Gračevo. Na različnih točkah si stoji Avstrije in Italijani tako blizu skupaj, da se vidijo drug drugega s prostimi očmi. Avstrijske se nahajajo v močno utrjenih postojankah ter so podminirali več mestov v bližini meje. Pri avstrijskih četah se nahaja veliko nemških častnikov.

Samomor.

V Metropolitan Hospital, New York, je skočil iz tretjega nadstropja na cesto Nathan Scheltz. Obležal je na mestu mrtev. Star je bil 31 let in je bolehal na jetiki.

Danski parnik razdejan od mine.

London, Anglija, 13. maja. — Neka Reuterjeva brzojavka iz Ymuiden poroča, da je zadel danski parnik "Lilian Drost" v soboto, 155 mil od danske obali, na mino ter se potopil. Parnik je imel na krovu premog ter se je nahajal na poti iz Blyth v Kodaň. Celo posadko se je rešilo ter prevedlo v Ymuiden.

POZORI

Vsak, ki se naroči na "Glas Naroda" in nam pošlje najmanj en dolar (za štirimesečno naročnino), dobi zastoj

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1915.

Ker smo lanko leto tiskali tritisoč tistov več, ga imamo še nekaj v zalogi. Rojaki, ne zamudite te ugodne prilike!

Koledar dobe tudi stari naročniki, če nam pri obnovi naročnine naznani, da ga že nimajo.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Položaj v Mehiki.

Villa in Obregon.

General Villa pravi, da je popolnoma premagal Obregonove čete. Bitka se je vršila pri Cihuahutu.

HUERTOVA DRUŽINA.

Carranza dementira poraz. — Na predsednika Gonzaleza Garzo je bil uprizorjen atentat.

El Paso, Mehika, 13. maja. — General Obregon je bil pred enim mesecem porazil Villove čete pri Calyji in je mislil, da mu je s tem zadal zadnji udarec. Toda zgodilo se je ravno nasprotno. — Neko poročilo iz Leona se glasi:

Pri Cihuahutu se je zadnjih pet dni vršilo več vročih bojev, ki pa niso imeli skoraj nikakega pomena za splošen položaj. Slednjič je pa general Vila z vso silo navalil na Carranzovo postojanko, in pogoltno njegovo armado, ki ji je poveljeval general Obregon, v beg. Sovražnik se je v silnem neredu umaknil.

Villovi vojaki so zaplenili 15 strojnih pušk in vjeli 2200 mož.

Washington, D. C., 13. maja. — Carranza je poslal svoji tukajšnji agenciji daljšo brzojavko, v kateri naznani, da je poročilo o Villovi zmagi popolnoma neresnično, da je bil uprizorjen atentat na predsednika Gonzaleza Garzo, ter da so Zapatove čete zapustile glavno mesto Mehike.

Včeraj je došel v newyorško pristanišče španski parnik "Manuel Calvo". Naslednji uradniki so se silno začudili, ko so zapazili med potniki tudi Huertovo soprogo, njegove otroke, in nekaj drugih sorodnikov. Cela družba s služabniki in služabnicami vred, šteje kakih trideset oseb.

Gospa Emilia Aguila Huerta je rekla med vožnjo kapitana, da se boji, da bi ji ne dovolili izkrcati se. Zelo je bila presenečena, ko so ji šli naslednji uradniki v vseh zadevah na roko in so jo izvanredno prijazno sprejeli.

Na doku je pričakoval svojo družino sam Huerta. Danes so vsi skupaj odpotovali v Forest Hill, kjer je najel Huerta poletno stanovanje.

Položaj v Mexico City.

Vera Cruz, Mehika, 13. maja. — Iz raznih poročil je razvidno, da je položaj v glavnem mestu Mehike neizpremenjen. Zadnje dni ni bilo nobenega nemira. Zaradi varnosti se vedno patrolira po ulicah vojaštvo.

Nižje cene za denarje v staro domovino.

Pošljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Primorsko, Korosko, Tirolsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor prevojnjo. Iz poslovanja zadnjih treh mesecev smo se do dobrega pričeli, da pride denar tudi se danj sigurno v roke naslovnikov. Vojakom se ne more sedaj denar pošiljati, ker se nikdar za gotovo ne ve kje se nahajajo, b nam skoraj vsako pošiljatev z vojske o. kr. poštni urad vrne. Denar nam pošljite po "De mestic Postal Money Order" ter priložite natančni Vaš naslov in one osebo, kateri se ima izplašati.

K	—	K	—
5....	90	130....	19.80
10....	1.75	130....	31.45
15....	2.60	140....	32.10
20....	3.40	150....	34.75
25....	4.25	160....	36.40
30....	5.05	170....	38.05
35....	5.90	180....	39.70
40....	6.70	190....	41.35
45....	7.55	200....	43.00
50....	8.35	250....	41.25
55....	9.10	300....	40.50
60....	9.90	350....	39.75
65....	10.75	400....	39.00
70....	11.55	450....	38.25
75....	12.40	500....	37.50
80....	13.20	600....	36.00
85....	14.05	700....	34.50
90....	14.85	800....	33.00
100....	16.60	900....	31.50
110....	18.15	1000....	30.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas. TVEDEKA FRANK SAKNER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

VESTI O NEMŠKIH ZMAGAH SO ZELO PRETIRANE.

TURKI POTOPILI ANGLEŠKO KRIŽARKO 'GOLIATH'.

TRETJI RUSKI ARMADI V KARPATIH PRETI VELIKA NE-VARNOST. — NADVOJVODA JOŽEF FERDINAND. — RUSKA OFENZIVA NA DESNEM BREGU REKE DNJESTER. — PRI POTOPU ANGLEŠKE KRIŽARKE SE JE REŠILO SAMO 160 MORNARJEV IN 20 ČASTNIKOV. — NALEZLJIVE BOLEZNI V CARIGRADU. — POMANJKANJE ZDRAVNIKOV. — BOJI V TRANSKAVKAZIJI. — BITKA PRI OLTU. TURŠKA GROŽNJA.

Položaj na vzhodnem bojišču.

London, Anglija, 13. maja. — Iz ruskega glavnega stana poročajo:

V bojih med Vislo in med Karpati so poskušali Nemci 8. in 9. maja prodreti našo fronto pri Krosnu. Poslali so v boj sedem svojih najboljših divizij, poleg tega je pa stopil tudi velik del nemške artilerije v akcijo. — Vsi poskusi so stali brezupešni. Slednjič so Nemci dognali kje je naša armada najslabša in so poslali v ono smer še šest divizij. Na štiri-deset milj dolgi fronti je imel so-vražnik koncentrirane tri četrtnine avstrijske armade, devetino nemške armade, prvo rezervo in polovico druge rezerve; poleg tega je bilo odpočkanih s srbske fronte osem infanterijskih divizij, in devet kavalerijskih divizij z zapad-nem fronte.

Kljub temu, da so bili Nemci in Avstrijski skoraj v dvakratni premoči, niso ničesar dosegli. Naše čete so se izbornu ustavlja-le in preprečile nadaljno prodira-nje Nemcev in Avstrijev. Zadnje dni je dobila tudi naša armada precejšnja ojačenja. Na nekaterih mestih smo se morali sicer umak-niti, toda to se je zgodilo v popol-nem redu in brez vsakršnih izgub.

Tretja ruska armada. — Velikanska bitka, ki se bje seve-rno od reke Visle, bo kmalo konča-na. Najbolj vroči spopadi so se vršili 11. maja na 22 milj dolgi fronti vzhodno od Tarnova. Tam stoji avstrijska armada pod po-veljstvom avstrijskega nadvojvo-de Jožefa Ferdinanda.

Severno od reke Visle je neki avstrijski armadni zbor pod po-veljstvom generala Kirsbacha pro-dril rusko bojno črto ob reki ki Nidi in poskušal sedaj skupno z nadvojvodom Ferdinandom in nemškim generalom Mackensonom prodirati. V Karpatih preti veli-ka nevarnost tretji ruski armadi. Če se ne bo pravočasno umaknila, jo bodo Avstrije obkolili.

Letalec pripoveduje, da so v zapadnem delu Galicije skoraj vse vasi v plamenih. Požar je podoben velikanskemu prerijskemu ognju. 1. maja je došel sem prvi vlak, odkar so zavzeli Nemci Tarnov.

Rusko poročilo. — Petrograd, Rusija, 13. maja. — Ruski generalni štab je izdal danes sledečo oficijelno izjavo:

V terek ponoči je začel sovraž-nik z močnim ofenzivnim prodira-njem v okolici Shawli. Se tisto noč smo uspešno odbili par napadov. Naslednji dan smo premagali ne-ko nemško kolono, ki nas je hote-la obkoliti. Pri tej priliki smo vje-li 100 mož in zaplenili štiri stroj-ne puške.

Boji se nadaljujejo. — V bližini Gajlagore smo zavzeli neko sovražniško postojanko, ki leži 30 milj severozapadno od Kovna. Na levem bregu reke Nje-men se ni ničesar posebnega pri-petilo.

Naša ofenziva na levem bregu reke Dnjester dobro napreduje. Nemški centrum se je začel že v terek umikati in je došel do Ho-rodnenke.

Izjava nemškega generalnega šta-ba. — Berlin, Nemčija, 13. maja. — Rezultat bojev, ki so se vršili zad-nja dva tedna v zapadnem delu Galicije je sledeči:

Armada generala Mackensena se bliža Przemyslu in je sedaj od

njega oddaljena kakih 30 milj. Kakšen je bil uspeh bojev pri Gor-liei in Tarnovu, se dosedaj še ni moglo dognati.

Avstrijska in nemška armada sta vjeli v tem času 103.000 ru-skih vojakov, ter zaplenili 49 to-pov in 255 strojnih pušk.

Berlin, Nemčija, 13. maja. — Kakor kaže, bodo Avstrije in Nemci kmalo pregnali Ruse iz srednjega dela Galicije in Karpatov. Armadi sta dospeli že v ne-posredno bližino Przemysla, so-vražnik se je pa začel tudi v juž-nem delu Galicije umikati.

V Karpatih so zavzele avstrijs-ke čete pod poveljstvom genera-la Leiningena vse višine vzhodno od Strij.

Izpred Dardanel. — London, Anglija, 13. maja. — Angleško brodogrje, ki poskuša s pomočjo francoskih bojnih ladij vdreti v Dardanele, ima zopet ve-liko izgubo. Mornariški minister Winston Churchill je naznanil danes v parlamentu, da so Turki torpedirali bojno ladjo "Goliath". Pri tej priliki je utonilo 570 mož posadke.

Prva poročila so naznanjala, da je utonila vsa posadka, iz na-daljših brzojavk je pa razvidno, da se je rešilo 160 mož in 20 čast-nikov. Bojna ladja "Goliath" je bila zgrajena leta 1898 in je ime-la 12.950 ton displacementa.

Neprestano obstreljevanje. — Berlin, Nemčija, 13. maja. — Turki generalni štab naznanja: Zavezniške bojne ladje nepresta-no obstreljujejo naše postojanke, toda škoda, ki jo povzročajo, ni posebna. Angleški vojaki so par-krat navalili na naše pozicije, pa smo jih vedno poglani v beg.

V Transkavkaziji se je vršila velika bitka med našim in ruskim vojaštvom. Pri Oltu smo Ruse pre-magali in jih poglani razje. Na drugih frontah vlada mir.

Razdejanje utrdb. — London, Anglija, 13. maja. — Neka tukajšnja brzojavna agen-tura je dobila iz Aten brzojavko, ki naznani, da sta utrdbi Killid-Bahr in Nagara popolnoma razde-jani. Kjer sta bili mesti Čanak in Maitos je sedaj kup razvalin. Juž-ni del polotoka Galipolisa, od rta Helles pa do Killid Baha, je v za-vezniških rokah. Zadnje dni so zavzeli višine pri Achi-Baba.

Tifus v Carigradu. — London, Anglija, 13. maja. — V Carigradu je izbruhnil tifus, ki zahteva danand na stotine žrtev. Bolezni ne bo mogoče tako hi-tro omejiti, ker primanjkuje zdravnikov. Prebivalstvo je silno nezadovoljno z vladnimi krogi. Ljudje demonstrirajo po mestu in zahtevajo, da naj vlada sklene mir.

Turška grožnja. — London, Anglija, 13. maja. — Turki so zapretili zaveznikom, da bodo vse angleške, ruske in fran-coske podaneke poslali na Galipo-li in jih izpostavili zaveznikemu ognju, če angleško in francoske brodogrje ne bo takoj odplulo iz-pred Dardanel.

Še ena bojna ladja. — London, Anglija, 13. maja. — Iz Amsterdam naznanjajo, da je izdal generalni štab turške arma-de sledečo poročilo:

Del turškega brodogrja je na-padel v bližini pristanišča Morto nego angle

boste točno in solidno postreženi.

Povest Poljske.

(Nadaljevanje.)

Kazimir Veliki je zasedel poljski prestol leta 1333. ter je upeljal Poljsko v družino evropskih narodov. Bojeval se je uspešno z Rusi, Tatarsi in Litvanci ter je upeljal prvi parlament. In, ker ni imel nobenega sina, je privolil, da so se zbrali plemenitniki, ki so izvolili njegovega naslednika. Na ta način je postal poljski prestol voljiv in to je tiralo Poljsko slednjič v pogin.

Velikost Poljske, ki bi lahko še bolj napredovala, si moremo predstavljati če pogledamo Poljsko od tedaj. Od vzhoda in sredozemskih dežel je prihajala trgovina, da sta bila Gdansk in Krakov sprejeta v trgovsko zvezo Hanza; kožuhi so prihajali iz Rusije; surovine in začimbe, dišave in dragulji iz vzhoda. Varšava je bila ustanovljena očividno z namenom, da postane eno izmed središč sveta, na polovici pota med vzhodom in zapadom.

Nečak, kojega izvolitev je omogočil Kazimir, je bil Ludvig Ogrski. Po njegovi smrti je bila izvoljena njegova hči Jadviga, dobra in lepa ženska, za kraljico. Omožila je Jagela, vojvoda Litvanskega in tako sta se združili Litvanska in Poljska krona in Litvanija se je pokristijanila. Jagelova rodovina je obdala Poljski — seveda vedno potom izvolitev — skoro tri stoletja. Njegovo najznamenitejšee junaško delo je bil poraz nemških vitezov v veliki bitki (leta 1410.), skoro na istem mestu, kjer se je bila bitka pri Tannenbergu med Nemci in Rusi pred nekaj meseci.

Skorzi stoletja je bila Poljska težak ščit za zapadno Evropo, ki je prejemale vse udarce in navale Tatarov, Turkov in Rusov. Toda mesto da bi priznavale te uslužnosti, so se Švedska, Nemčija, Avstrija, Prusija in Češka skupno pripravili z njo. Današnja Poljska, razkosana in razbita, dočim se vzhod in zapad tepeta čez njo, le iznova preživlja in še enkrat vse smrtno boje, ki so bili njen delež skozi tisoč let.

Polagoma, izza šestnajstega stoletja, je začela Poljska propadati. Vendar so še bili časi, ko se je tudi dvignila na višek. Pod Sigmundom, v drugi polovici šestnajstega stoletja, je videl poljski narod eno tako dobo. Toda po njegovi smrti so zopet Avstrija, Francija, Švedska in Rusija začeli umešavati se v notranje zadeve ter podpirati svoje kandidate za prestol.

Po mnogih nesrečnih skušnjah je bil izvoljen na prestol neki švedski princ, nekaj drugi Sigmund. Izvolitev je bila šele mogoča po bitki, ko so zapodili iz dežele usiljivega avstrijskega kandidata. Tako je izkusila Poljska od časa do časa mnogo gorja, ker si je izbrala takega kralja, ki ni poznal niti njenega naroda in ki mu ni dala nikakih pravic.

Med tem se je pripetil čudni dogodek nepravega potegovaleca za ruski prestol, laži — Demetrija. Pravi naslednik je izginil, bržkone so ga umorili. Demetrija je podpirala neka junta v Krakovu in očitno tudi Rim. Na vsak način je imel mnogo sredstev in neka poljska vojska je šla v Moskvo, ga je postavila na prestol ter ga obdržala na njem nekaj časa, dokler ga niso umorili v nekem uporu. — Kdorkoli bo pojasnil to dvorno skrivnost, bo osvetil eno najbolj čudnih strani v zgodovini. Misli se, da obstaja nek dokument v vatikanskih arhivih, ki bi, če bi bil dostopen, dokazal, kdo je bil ta lažni Demetrij in kako podpora je imel za seboj. Če je bila to poljsko-katoliška spletk, da spraviijo Rusijo pod rimsko cerkev, tedaj se je to ponesrečilo; toda res je, da je privedlo Poljsko bliže do vlade v Rusiji, kakor je bila kdaj poprej.

V sedemnajstem stoletju so Švedi udrii v deželo in jo preplavili ter zavzeli Krakov in Varšavo. Kralj, Ivan Kazimir, je moral bežati v Slezijo in ko so Švedi sklenili mir ter izpraznili deželo, je svariil svoje podanike, da jim bodo odvzeli sosedje deželo, če ne prenehajo z medsebojnimi prepri. V resnici, misel o razdelitvi Poljske se je že pojavljala resno tedaj, več kot eno stoletje poprej, predno se je dejansko izvršila.

Zadnja leta sedemnajstega stoletja so bila priča zadnjega vzplapolanja starodavne poljske slave. Turki so pripravljali svoj veliki pohod na zapadno Evropo ter so se pojavili pred Dunajem l. 1683. Avstrije so bili popolnoma nezmožni, da bi samim sebi pomagali in francoski cesar Ludvik XIV. ni imel nič proti temu, če bi Avstrija trpela. Tako je poslala Poljska, za Janezom Sobieskijem, ki je bil izvoljen poljskim kraljem radi svojih prejšnjih zmag nad Turki, na čelu vojske na pomoč Dunaju. Turške drhali, ki se je mislilo o njih, da se jim ne more nič ustavljati, so bile premagane tik pred Dunajem v strašnem klanju, in Sobieski je napravil Poljsko rešiteljico Evrope, kakor je napravil Karel Martel njeno rešiteljico Francijo skoro tisoč let poprej na Tourskem polju.

Toda ponosni, kakor so bili radi slave, ki jim jo je pridobil Sobieski, poljski velikaši niti niso dopustili, da bi prenovili Sobieski njihovo domovino. Po zmagi pred Dunajem je živel Sobieski še dvajset let ter je imel večkrat namen, da bi se odpovedal prestolu radi nevolje. Nek slabič mu je sledil na prestolu, in ta je začel prepri s Karlom XII., švedskim kraljem. Karl je zavzel deželo, odstavil kralja ter postavil novega, nakar je korakal dalje, da osvoji Rusijo, prav kakor je storil Napoleon sto let pozneje.

Kakor Napoleon, je bil tudi Karl zavzel Moskvo; to zavzetje pa ga je stalo vojsko. Šel je v prognanstvo v Turčijo, kakor je šel Napoleon na Elbo; prišel je nazaj, kakor tudi Napoleon ter je poskušal srečo iznova. Pridobil si je svoje imetje nazaj v toliko, da je mogel misliti na nove načrte države, ki so šli za tem ciljem, da zavzame najprej Norveško in potem še Anglesko. Bil je umorjen, ko je oblegal Frederikshald na Norveškem, skoro natančno sto let prej, kakor je bil poražen Napoleon pri Waterloo. Zelo pomenljivo je primerjanje med dvema velikima možema, ki sta stremila za tem, da zavladata nad celo Evropo, v presledku enega stoletja. Še pomembnejše pa je, če gledamo na današniji poizkus nekega drugega slavohlepnega vladarja, po preteku zopet enega stoletja, da doseže, kar oba onadva nista mogla storiti.

Ko se je rešila Poljska švedskega osvajevalca, so postavili Rusi na prestol nekega slabega kralja Stanislava Lesčinskega. Za tem so prišli Nemci na površje ter postavili na poljski prestol saškega izbornega kneza. Ta je vladal do svoje smrti l. 1763. Nato je sledilo zadnje dejanje tragedije — skupno narekovanje Rusije in Prusije, da se izvoli kraljem Stanislav Avgust Poniatovski. Usoda je hotela, da bo to zadnji kralj Poljske in vredno je omeniti par besed o njegovi izvolitvi. — Bil je Poljak plemenite rodbine, rojen leta 1732. ter je bil vzgojen v elegantnem in kosmopolitskem duhu tedanjih Poljakov. Kot tajnik angleškega poslanika je šel v Petrograd, kjer se je srečal z veliko vojvodinjo Katarino, ki je že začela nastopati v onem procesu spletke in povarstev, ki jo so spravila na prestol kot Katarino Veliko. Med ljubeznimi te čudovite ženske ni bila nobena večje važnosti v zgodovini, kakor ona z mladim Poniatovskim.

Zdi se, da ni dvoma, da je bila Katarina, ki je dvorila. V svojih spominih pripoveduje Katarina odkrito o svoji nagnjenosti do tega moža in o dolgi zvezi z njim, ki bi, kakor prizna hladnokrvno, lahko trajala še dolgo, če ne bi postal dolgočasen! Ne tako ona, dasi je ta ljubzenska spletkarica jenzala mnogo prej, je ona še kot vladarica ohranila gorak kotiček v svojem spominu.

Če gledamo nazaj, se nam zdi jasno, da sta se nameravala Friderik, pruski kralj, in Katarina polastiti Poljske od onega dne, ko sta pomagala temu slabiču na prestol. Marija Terezija se je tudi pridružila, da dobi del plena in zdi se, da je njo še najbolj pekla vest, če je sploh katerega iz te trozveze kraljevskih roparjev.

V maju 1764. leta se je sestala v Varšavi nekaška skupščina. Mesto je kar mrgolelo ruskih in pruskih čet in nič manj ni bilo Tatarov z loki in pišcami. Poljska si je sicer še vedno lastila neodvisnost, a bila je le še senca narodne eksistence. Stanislav Avgust je bil prisiljen zasedeti prestol in pozneje je skupščina izbornikov potrdila izvolitev na znamenitem Varšavskem polju. Bilo je 80.000 izbranih izbornikov, toda prišlo jih je samo nekaj tisoč. Vojaki Friderika in Katarine so bili bržčas številnejši kakor poljski izborniki.

Slika nam predstavlja strica Sama, ki spi spanje pravičnega, dočim ga ogrožajo od vseh strani sovražniki. Stvar je pač pretirana ter izhaja sedanja agitacija za močnejšo mornarico in večjo armado od takozvanih oboroževalnih interesentov.

in njihova moč je zagotovila uspeh. Pod tem pritiskom je izvolila poljska skupščina svojega zadnjega kralja.

Velika nevolja se je kmalu razširila širom dežele. Konfederacija v Baru se je stvorila v mestu istega imena, da odvrže rusko nadvlado. Nabrala je vojsko ter poskušala izsiliti reforme, toda Katarina čete so jo pokopale.

Grof Kazimir Pulaški, imoviti in svobodoljubljen vojak, ki se je bojeval kasneje v ameriški revoluciji in kateremu je postavil kongres pred kratkim kip v Washingtonu, je bil sin moža, ki je načeloval konfederaciji v Baru. Grof Pulaški je osnoval čuden načrt, da ugrabi kralja, prav v sren Varšave, ponoči. Peščica zarotnikov je res ugrabila kralja ter ga srečno odpeljala izven mesta. Nevednost izdajstvo in vražarstvo pa so onemogočili načrt, ki očitno ni imel namena umoriti ali odstaviti Stanislava, ampak pripraviti ga same pod območje in vpliv rodoljubov.

(Konec prihodnjič.)

Iz pisma vojnega kurata.

Z bojnega polja je pisal vojni kurat, Janko Cegnar, sledeče:

Pozno je sicer — pa ker sem obljubil, moram obljubo spoštiti. Zelo mrzlo zimo imamo — že ob 4. uri popoldne je začelo zmrzovati, čeprav je še solnce sijalo. Okna so jutraj do vrha zamrznjena. Na smu pa tudi visoko. V lepi vasi imamo svojo bolnišnico. Cela šola in še tri druge hiše so vporabljene za ranjene in bolne vojake. Zato imam vsak dan dosti opravka v bolnišnici. Težka je bila pot, predno smo prišli v ta kraj. Več dni, pa tudi več noči smo prebili na cesti. Prvo noč, ki smo jo porabili na poti, je bilo zelo lepo. Vse je bilo jasno, polno zvezd na nebu, pot nas je peljala čez hribe — na severu pa se je neprestano bliskalo — topovi so streljali in kadar se je sprožil strel se je zabiskalo. Proti vzhodu pa se je videl ogenj, gorela je prav na vrhu neke hiše, ki jo je zažgala kaka granata iz sovražniških topov. Po vaseh pa so peli petelini in vse se je nekako čudno skupaj zlagalo, da je bilo res prav lepo. Drugi dan smo pa videli kako znajo Rusi streljati, prav do nas je priletela neka granata pa je bila zanič, ker ni hotela eksplodirati. Bili smo nato 9 dni v nekem mestu, kjer so na glavnem trgu stale vislice. Enkrat sem šel gledat, ko so obesili nekega moža, ki je za denar izdal svojo domovino. Pa samo enkrat sem šel gledat, pa mi je bilo zelo lepo. Dotično mesto je bilo lepo. Bili smo že trikrat po več dni v njem. Iz tega mesta smo šli še daleč, daleč, nazadnje smo prišli visoko v gore, 1000 metrov visoko, sneg in vihar sta nas spremljala. Prišli smo skozi neko vas, od katere ni prav ničesar ostalo. Samo križ na pokopališču še stoji — on je ostal kot priča žalostnih dni, ko je šel boj skozi vas. Iskal sem cerkev — kje je? Na pokopališču je ležal še kos strehe od

zvonika in en zvon — drugače ni bilo sledu od cerkve. Tudi ena hiša ni ostala. Samo na pol podrti peči so gledale izpod snega — nobenega človeka — pa tudi nobene živali nismo videli. — Ta vas, kjer smo sedaj je pa ostala cela, nič se ne pozna, da je bil tudi tukaj boj. V ta kraj smo prišli prejšnjo soboto zjutraj ob 4. uri. Mraz nam je bilo, pa v nobeno hišo nismo mogli, ker je bilo vse v spanju. Zagledali smo neke vpoščene domu gredli okrog ognja. K ognju smo se spravili, da smo se malo ogreli. Nek dober vojak pa nam je skuhal malo črne kave. Kako je bila dobra, ko smo prej celo noč potovali. O petih zjutraj smo vendar dobili v neki hiši majhen kotiček, kjer smo trije oficirji in jaz malo zaspali. Ke smo se od devetih zbudili, to se pravi mene so zbudili drugi, pa ni bilo več naše bolnišnice, nobene, odšli so naprej 10 minut v sredo vasi. Mi pa smo z minot zaprtimi očmi iskali našo bolnišnico, ki smo jo k sreči kmalu našli. V tem kraju smo sedaj že dalj časa. Kralj je zelo lep, če bi le tako mrzle zime ne bilo. Stanovanje imamo snažno — počutimo se tu hvala Bogu prav dobro. Vsak dan predvidim več vojakov. Ko bi Vi videli, kako lepo se za drže, kadar kakšnega previdim. Nekateri manj ranjeni — kar pokleknejo na svojih posteljah — drugi se vstopijo okrog in gredo kar z menoj od bolnika v bolnika. In če se dobro ne razumemo, ker nekateri govorijo ogrsko ali pa romun — pa kar vojakji pomagajo previdati, včasih se mi zdi, kot bi sami kaplani stali okrog mene. Če kdo kaj spr govori, ga drugi takoj opominjo da mora biti sedaj tiho. V tak trenutkih sem vedno vesel, ker vidim, da je še mnogo mož in mladeničev na svetu, ki so do bri in pobožni. Smilijo pa se mi taki, ki morajo tako daleč od doma umreti. Danes je eden jokal in družino in starše doma. Mor da bo ozdravel, toda proti veče

ru se mu je obrnilo precej na slabše. Tako življenje živim sedaj že več kakor pol leta, na Ljubljano večkrat mislim, pa je najbljše, če človek kolikor mogoče pozabi na vse in dela, kar je njegova dolžnost. Bo že Bog dal, da pridejo mirni časi in da se bomo zopet veselili miru če je Njegov volja — dokler pa tega ne bo, pa moramo potrpeti — dobro se nam ne sme vedno goditi, drugače postanemo preveč razvajeni. Pri nas zopet vsak dan poka, tako je, kot bi cel dan grmelo. Doma go tovo dobro čutite kaj je vojska, a pri nas čutimo to še veliko bolj. Zanašamo se pa, da se tudi Vi vojskujete z nami, molitev več pripomore, kakor pa kanoni.

Prav prisrčno pozdravljam vse društvo in vse Vaše domače. —

"Gulfight" zasidran.

London, Anglija, 12. maja. — Ameriški petrolejski parnik Gulfight, ki je bil torpediran od nekega nemškega podmorskega čolna in katerega se je nato spravilo v Crow Sound, Seilly otočje, se je danes prevedlo v St. Mary, kjer se je zasidral.

Nepoznan parnik torpediran?

London, Anglija, 12. maja. — V neki brzojavki na Reuterjev urad iz Amsterdamu se glasi, da je bil v Severnem morju, pri Schiermonnik otokih torpediran neki nepoznan parnik, ki je prišel nato goriti. Parnik gori še naprej ter se ni moglo ničesar izvedeti o usodi posadke.

Velik požar v gorovju.

Velik požar je divjal 26. aprila v Carpenter gorah kot posledica majhnega požara, ki je izbruhnil popoldne v neki hladilnici Riverside Bottling Co. v Riverdale, N. Y. 45 milj severno od Glen Falls. Pet poslopjij je razdejanih ter se ceni povzročeno škodo na 50.000. Kako je izbruhnil požar, ni znano.

Afera škofa Miraglia.

Škof Paul Miraglia starokatoliške Cerkve je bil večeraj pred neko poroto v New Yorku spoznan krivim, da je na sleparski način nabiral denar v dobrodelne svrhe. Pred okrajnim sodnikom Hyland-om je priznal, da je za deset let izgnan iz Italije.

Miraglia je priznal, da je potom svojih agentov nabiral denar. In sicer brez ozira na veroizpovedanje dotičnih. Svoje ljudi je pošiljal naokrog oblečene kot duhovnike. Slednje se je tudi prijel, a so bili odpuščeni s suspendirano sodbom.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

Izgube 17. pešpolka.

(Nadaljevanje.)

Zalokar Ivan, 7. stot., vjet.
Zavbi Mat., 2. odd. stroj. pušk.
Zlatopolje, vjet.
Završnik Josip, 7. stot., Studene, ranjen.
Zirovnik Andrej, 6. stot., Dobrova, ranjen.
Znidaršič Daniel, 6. stot., Bučka, ranjen.
Zobec Matija, 3. stot., Ribnica, ranjen.
Zoran Franc, 1.6. maršstot., St. Peter, ranjen.
Zorec Josip, 4. stot., Vel. Lašče, ranjen.
Zupane Ivan, 1. odd. strojnih pušk, Srednjavas, ranjen.
Zupančič Josip, 3. stot., ranjen.
Adamič Anton, 4. stot., Ribnica, vjet.
Ahačič Rudolf, 3. stot., Tržič, vjet.
Bezek Ivan, 4. stot., Dovje, r.
Brule Ivan, 3. stot., Vel. Lašče, mrtev (—10.3. 1915).
Burkeljea Jernej, 4. stot., Brdo, ranjen.
Hafner Ludvik, 3. stot., Škofja Loka, vjet.
Herzer Edvard, 2. stot., ranjen.
Hočevar Josip, 3. stot., Bučka, ranjen.
Huč Alojzij, 4. stot., Trebnje, mrtev (1.—10.3. 1915).
Janežič Anton, 4. stot., vjet.
Knapič Matija, 3. stot., ranjen.
Kovčec Anton, 3. stot., Smlednik, ranjen.
Lukac Josip, 4. stot., ranjen.
Mancini Edvard, 3. stot., ranjen.
Modic Matija, 3. stot., Bloke, ranjen.
Novak Franc, 1. stot., Lužarje, ranjen.
Nussdorfer Povel, 3. stot., Vipava, vjet.
Perz Alojzij, 4. stot., mrtev (1. do 10.3. 1915).
Srna Ivan, 3. stot., Gorje, vjet.
Suerge Ivan, 3. stot., vjet.
Sveteo Ludvik, 2. st., Preserje, mrtev (1.—10.3. 1915).
Tršmer Jurij, 3. stot., ranjen.
Verderber Ivan, 3. stot., Kočevje, mrtev (1.—10.3. 1915).
Vidic Franc, 4. stot., ranjen.

Izgube 7. lovskega bataljona.

Podlovec Korgruber Vinko, ranjen.
Kapljar Alojzij, Krško, vjet.

Popravek k seznamu izgub št. 92.

Iskra Ivan, 4. dom. polk, 4. st., iz Lese, rojen 1888, mrtev (27. decembra 1914). Je bil svoječasno označen za ranjenega.

Pokopan je na centralnem pokopališču v Kočicah na Ogrskem.

Izgube 27. domobranskega polka.

Poročnik Anton Ažman, 4. st., ranjen.
Stotnik Dobnik Franc, polk. št. mrtev (5.—18.12. 1914).
Poročnik Doležal Franc, 3. st., ranjen.
Praporščak Gabrovšek Ivan, 1. stot., ranjen.
Praporščak Gedina, 7. stotinja, vjet. (more se glasiti tudi Godina).
Praporščak Happacher Leopold, 5. stot., ranjen.
Praporščak Kotlušek Franc, 5. stot., ranjen.
Praporščak Lenard Engelbert, 3. stot., ranjen.
Praporščak Levce Mihael, 2. stot., ranjen.
Nadporočnik Pauliner Edvard, odd. stroj. pušk, mrtev.
Praporščak Pickl, 7. stot., vjet.
Poročnik Postolka Josip, 1. st., vjet.
Poročnik Staff Rihard, 3. stot., ranjen.
Praporščak Svet Franc, 3. stot., ranjen.
Praporščak Schmidt Lopold, 2. stot., ranjen.
Abram Franc, 7. stot., ranjen.
Babnik, odd. str. pušk, ranjen.
Babnik Ivan, odd. stroj. pušk, mrtev (20.—31.12. 1914).
Bajt Alojzij, 4. stot., ranjen.
Bajžel, odd. stroj. pušk, ranjen.
Barlič Franc, 1. stot., ranjen.
Barlič Josip, 1. stot., ranjen.
Bartaska Ivan, 5. stot., ranjen.
Berčon Anton, 1. stot., ranjen.
Bertos, 3. stotinja, ranjen.
Bizjan Franc, 3. stot., ranjen.
Bobig Ivan, 5. stot., ranjen.
Bogataj Jakob, 1. stot., ranjen.
Božič Josip, 5. stot., ranjen.
Braucher Josip, 1. stot., ranjen.
Bregar Franc, 1. stot., ranjen.
Brenčič Franc, 1. stot., ranjen.
Camann Ignacij, 7. st., ranjen.
Čebašek Ivan, 5. stot., mrtev (6.—18.12. 1914).
Čerar Ivan, 5. stot., ranjen.
Černe Anton, 7. stot., ranjen.
Čaulik Leopold, 1. st., ranjen.
Ciglar Ivan, 1. stot., ranjen.

Cirman Franc, odd. strojnih pušk, ranjen.
Czermin Ivan, odd. stroj. pušk, ranjen.

Demšar Matija, 7. stot., ranjen.
Dežman Ivan, 4. stot., ranjen.
Erjavce Anton, 2. stot., ranjen.
Eršte Franc, 5. stot., ranjen.
Eržen, odd. stroj. pušk, ranjen.
Frei Franc, 1. stot., ranjen.
Fortuna Ivan, 5. stot., ranjen.
Funda Matija, 7. stot., ranjen.
Furlan Ivan, 7. stot., ranjen.
Furlan Kvirin, 7. stot., ranjen.
Goba Josip, 1. stot., ranjen.
Gorjane Josip, 5. stot., ranjen.
Grom Matej, 5. stot., ranjen.
Hirsch Franc, 7. stot., vjet.
Hlode Josip, 1. stot., ranjen.
Hren Leopold, 5. stot., ranjen.
Hudoklin Alojzij, 4. st., ranjen.
Iskra Alfred, odd. stroj. pušk, ranjen.
Jager Ivan, 1. stot., ranjen.
Javoršek Martin, 2. stot., mrtev (15. do 17.12. 1914).
Jereb Jakob, 3. stot., ranjen.
Jug Ciril, 3. stot., mrtev (6. do 18.12. 1914).
Juvan Jernej, 3. stot., ranjen.
Kadir Tomaž, 2. stot., ranjen.
Kašik Josip, 2. stot., mrtev (18. do 31.12. 1914).
Klaušek Gregor, 1. stot., ranjen.
Klebanja Ivan, 7. stot., ranjen.
Klunder Alojzij, 2. stot., ranjen.
Knific Ivan, 1. stot., ranjen.
Kodrič Ulrik, 7. stot., ranjen.
Kofol Karel, 1. stot., ranjen.
Kogoj Franc, 7. stot., ranjen.
Korošec Franc, 1. stot., mrtev (5. do 18.12. 1914).
Koš Ivan, 5. stot., ranjen.
Košir Karel, 3. stotinja, ranjen.
Kosmač Karel, 1. stot., ranjen.
Kozamernik Valentin, 3. stot., ranjen.
Kraje Anton, 7. stot., ranjen.
Kretič Franc, 7. stot., ranjen.
Krgan Anton, odd. stroj. pušk, mrtev (20.—31.12. 1914).
Kukmann Franc, odd. strojnih pušk, ranjen.
Lajer, 4. stotinja, ranjen.
Lakner Ivan, 7. stot., ranjen.
Laman Martin, 2. stot., mrtev (15.—17.12. 1914).
Legorič Ivan, 7. stot., ranjen.
Lukač Franc, 7. stot., mrtev (13. do 17.12. 1914).
Lužnar Blaž, 4. stot., mrtev (6. do 18.12. 1914).
Marinič Franc, 3. stot., ranjen.

Nova prorokinja.

—0—

Prorokovanj o koncu vojne smo slišali že toliko, da so postala že dolgočasna. V "Muench. Neueste Nachrichten" pa čitamo prigodolico, ki jo pripoveduje neki nemški zdravnik o vojni prorokinji posebne vrste. Stvar je interesantna — če je resnična. Zdravnik pripoveduje: V mesecu juliju, nekaj dni po sarajevskem atentatu, je prišla v mojo ordinacijo neka stara žena, da je preiščem in ji nasvetujem primerno zdravljenje. To sem storil in ji tudi priporočil, da naj se poda v kopališče. Žena mi je odgovorila, da se sedaj ne more podajati od doma, ker bi izbruhnila vojna. Moral sem se smejeti resnosti njene trditve in v šali sem jo vprašal: "No če tako dobro veste, da bo vojna, pa mi še povejte kdaj: "Tudi to vem — 3. avgusta". "Dobro", sem dejal, "če ste zadeli, lahko pridete o 3. avgustu k meni in dal vam bom 100 mark". Ona je moji ponudbi sprejela — in par dni po 3. avgustu (dnevu izbruhla vojne) si je prišla po svoj stotak. Reči moram, da je njena resnost napravila na me precejšen vtisk in zato sem jo pri tem posetu vprašal: "Sedaj mi pa še povejte kdaj bo konec vojne?" Žena mi je mirno in hladno odgovorila: "29. maja". Obljubil sem ji, da ji dam 200 mark, ako se njena napoved obistini. — Skoraj sem na cel dogodek že pozabil, ko se oglasi moja znanaka 12. t. m. pri meni te me prosi, da ji — izplačam obljubljene dva stotaka. Bil sem naravnost osupljen. "Kako? Saj še ni 29. majnika in vojne še tudi ni konec". "Res je", pravi žena, "toda bodite mirni, vojna se bo res dne 29. majnika končala. Jaz bi rada denar že sedaj, ker bom z njim plačala svoj pogreb, ki se vrši 17. t. m. Če mi denarja ne daste danes, ga ne bom nikoli dobila". Njene mirne hladnosti in sigurnosti sem se tako ustrašil, da sem ji brez ugovora izplačal 200 mark — napol prepričan, da govori resnico. Umrla je 15. t. m. in 17. so jo pokopali.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-

dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-

berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Bardine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1,
Ely, Minn.LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely
Minn.JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, št. 114, Ely
Minn.Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne poš-
latve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega sodnega odbora.Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bod-
osiralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Slika nam kaže prizore iz Karpatov ter pripadajo ti ruski vojaki kabardinskemu polku iz
provincie Terek v Kavkazu.no žalosti po mladim življenju, po
prezgodaj osulem, v blato pogaze-
nem cvetju.

Kruh in moka.

Deželno predsedništvo za Kranj-
sko je z ukazom z dne 12. aprila
t. l. uvedlo uradne izkaznice o po-
rabljanju kruha in moke oziroma
porabljanju žita in mlinjskih izdel-
kov. Po tem ukazu se sme od 25.
aprila 1915 dalje oddajati kruh in
moko neposredno užitatnikom o
proti uradni izkaznici e. kr.
deželne vlade v naslednjih obci-
nah in krajih: v mestu Ljubljani
(izvzemši kraje Črna vas, Illova-
ca, Haptnanica in Karolinska
zemlja) v krajini občini Vič, v so-
seski Zgornja Siska občina Zgor-
nja Siska in v soseskah Moste, Se-
lo in Udmat občine Moste. Z moko
se umevajo v tem ukazu vsako-
vrstni iz žita dobljeni mlinjski iz-
delki (moka, zdrob, ješpencek
itd.) izvzemši otrobe in s kruhom
tudi neosoljen prepečenec (vode-
ni suhori). V vseh teh krajih se pri
nadrobni prodaji za človeško hrano
porabnih mlinjskih izdelkov iz
pšenice, rži, ječmena ali koruze
ne sme oddati pri vsakokratnem
nakupu več nego dva kilograma.O porabljanju kruha in moke se
izdajajo cele, zmanjšane in dnev-
ne izkaznice, veljavne za eno ose-
bo. Cela in zmanjšana izkaznica
velja za kolektorski teden, ki je
na njej zaznamovan. Cela izkaz-
nica se glasi na 1400 g (1 kg 40
dkg) moke ali na 1960 g (1 kg
96 dkg) kruha, zmanjšana izkaz-
nica na 1050 g (1 kg 5 dkg) mo-
ke ali 1470 g (1 kg 47 dkg) kru-
ha. Mesto moke se smejo oddajati
proti temu izkaznicama tudi dru-
gi mlinjski izdelki v isti količini.
Dnevna izkaznica se glasi na 210
g (21 dkg) kruha. Cele in zmanj-
šane izkaznice se izročajo potom
poslovainice, ki jo določi politič-
no okrajno oblastvo (mestni ma-
gistrat), načelniku gospodarstva
za njega in za vse druge pripad-
nike gospodarstva. Načelnik gos-
podarstva je dolžan, izročiti pri-
padnikom gospodarstva, ki jih ne
prehranjuje, na nje pripadajoče
izkaznice. Za pripadnike gos-
podarstva po smislu tega ukaza se
štejejo tudi podnajemniki. Vsako
izpremembo v številu pripadnikov
gospodarstva mora načelnik gos-
podarstva ali njegov namestnik
naznaniti oddajni poslovainici. Pri
prvi oddaji izkaznice dobi vsak e-
lo izkaznico. S to izkaznico vred
se izroči načelniku gospodarstva
uradna tiskovina, na kateri mora
načelnik gospodarstva za se in za
pripadnike svojega gospodarstva
potrditi prejem izkaznice ter v
svrhu, da se mu nakažejo nadalj-
nje izkaznice, podati izjavo o šte-
vilu oseb, ki jih preživlja ali ima
nastanjene v svojem gospodarstvu,
dalje tudi o zalogah moke in ži-
ta, ki jih ima v svojem gospodar-stvu. Ko dospe ta od načelnika
podpisana izjava na oddajno po-
slovainico, se izroči osebam, ki
imajo v svojem gospodarstvu
manj kot 2 kg moke ali žita za
vsako glavo, za naslednje tedne
cela izkaznica. Osebe, ki imajo v
svojem gospodarstvu več kot 2
kg moke ali žita za vsako glavo,
dobe dotlej samo zmanjšano iz-
kaznico, dokler se ne zmanjšajo
njigove zaloge uporabljajo jih za
pokritje dovoljene porabne koli-
čine, pod to množino zaloge. — Za
drugi teden se pa izroči zmanjša-
na izkaznica samo takrat, če vr-
nejo te osebe od prvikat izročeni
celih izkaznic skupaj toliko
odrezkov, da pride za vsako glavo
na 2 kg moke ali žita za vsako glavo.
Lahko izreče politično okrajno gla-
varstvo, da zapadejo v prid drža-
vi. Potniki, ki v njihovem biva-
lju niso uvedene izkaznice e. kr.
deželne vlade o porabljanju kru-
ha in moke, lahko dobe za dobo
časnega bivanja v občini, v ka-
teri so upeljene izkaznice, s po-
sredovanjem svojega tamošnjega
stanodajalca, dnevno izkaznico.
Neporabljeni del te izkaznice se
mora pri odhodu izročiti stanoda-
jalcu, ki ga mora vrniti oddajni
poslovainici. Tiste osebe, ki se
popolnoma preseljujejo v člove-
koljubnih in dobroteljskih zavodi-
h, izkaznic in odgovaliških v pri-
silnih delavnicah, ješpencek, za-
vetiških itd. ne dobe izkaznice. Ti
zavodi smejo dobivati kruh in
moko brez izkaznic proti lastne-
mu, z zavodnim pečatom oprem-
ljenemu potrdilu. V teh potrdilih
mora biti navedena teža dobavlje-
ne količine kruha in moke ter mo-
rajo z njimi peki in trgovci z
moko za nadomestila za odrezke
izkaznic, ravnotako postopati, ka-
kor s temi-le (§ 12.). Izkaznice
imajo odrezke s količinami po te-
ži za kruh in moko. Prenos iz-
kaznice ali njenih odrezkov na
druge osebe, dalje poraba izkaz-
nic, ki so bile od oblasti dolo-
čene za druge osebe, ali ki je
njih veljavnost že potekla, je pre-
povedano; izkaznica je samo dopust-
na medsebojna izmenjava med
pripadniki istega gospodarstva.
Ravnatelj je prepovedano proda-
jem kruha in moke, prilastiti si
izkaznico ali njenih odrezkov, ako
dane izkaznice o porabljanju ta-
krat, kadar se predloži veljavna
izkaznica, in kadar prodajalec od-
reže število odrezkov, ki je pri-
merno zahtevani količini kruha ali
moke. Ta predpis se uporablja tu-
di za gostilniške in krčmarske o-
brate. — Ti obrtniki so dolžni do-
pustiti, da njihovi gostje použi-
jejo seboj prineseni kruh. V ozna-
čenem okolju ležajo obrti, ki o-
brtniško podeljujejo mlinjske iz-
delke ali oddajajo jedila, smejo
od 25. aprila 1915. l. dalje preje-
mati mlinjske izdelke ali kruh sa-
mo od obrtnikov, ki imajo pravi-
co za oddajo tega blaga. Kupec
takega blaga mora pri prevzemuizročiti prodajalcu potrdilo, ki
naj vsebuje ime in naslov kupca in
prodajalca, dan prodaje, kakor tu-
di vrsto in težo kupljenega blaga.
Iz mlinjskih izdelkov napravljena
jedila, izvzemši kruh, se smejo od-
dajati v zato upravičenih obra-
tilih, ne da bi bilo treba izročiti iz-
kazničnih odrezkov. Politično o-
krajno oblastvo (mestni magi-
strat) pa je pooblaščen, da sme
v obrtnih podjetjih omejiti podel-
jevanje mlinjskih izdelkov v jedi-
la. Kdor obrtniško oddaja za pla-
čilo tretjim osebam kruh ali mo-
ko, mora od izkaznic odrezane od-
rezke zbirati ter jih koncem vsa-
kega tedna izročiti od politične-
ga okrajnega oblastva (mestnega
magistrata) določeni poslovainici.
Za knjigo zabeležnico, ki jo mo-
rajo spisovati tisti, ki obrtniško
podeljujejo mlinjske izdelke, odda-
jajo za plačilo tretjim osebam
kruh ali mlinjske izdelke ali daje-
jo jedila, se predpisuje v prilogi
razvidni vzorec. Stroške za naba-
vo te tiskovine mora dotični obrt-
nik z lastnimi sredstvi poplačati.
— Prestopke tega ukaza ali pred-
pisov, izdanih na njegovi podlagi,
kaznuje politično okrajno obla-
stvo, ako ne spada dejanje pod
strožje kazensko določilo, po § 35.
ces. ukaza z dne 21. februarja
1915. l. drž. zak. št. 41 z denarno
kaznijo do 2000 K ali z zaporem
do treh mesecev, ako se danes ob-
težne okolnosti, pa z denarno
kaznijo do 5000 K ali z zaporem
do šest mesecev. Ako se kdo obso-
di, se more po § 36. navedenega
ces. ukaza razsoditi tudi na izgu-
bo obrtne pravice.

Afera dr. Dernburga.

Washington, D. C., 12. maja. —
Danes se je zoznalo, da se peča
justični departament z vpraša-
njem, kako najti pot, da se izžene
dr. Dernburga iz te dežele. Naj-
lažja pot bo najbrž ta, da je upo-
rabljaj dr. Dernburga pošto, da
širi po deželi svojo protiameriško
in Nemčiji prijazno propagando.

Vzela strup v prodajalni.

19letna Margaret Grad je prišla
včeraj v neko slaščičarno na
White Plains Ave. v New Yorku
ter naročila kozarec sode. V to
sodo je vrgla dve tableti živega
srebra ter izpila zmes, nakar je
obvestila posestnika prodajalne o
svojem dejanju. Zdravniki so
mnenja, da bo okrevala.

Švedska posadka rešena.

Friedrichshaven, Danska, 12.
maja. — Devet mož broječo po-
sadko švedske barke "Elsa", ka-
tero je potopil neki nemški pod-
morski čoln, je prevel delovnik
neki danski vlačilni parnik.

Profesor Masaryk v Švici.

Češki listi poročajo, da je dr-
žavni poslanec profesor Masaryk
v Švici, kjer bo ostal do sklepa
miru. Tam piše neko filozofično
delo.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja	—60	Križana umiljenost	—40
Marija Kraljica	—60	Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Marija Kraljica, elegantno	—60	Lažnjivi Kljukce	—20
vezano	\$1.20	Leban, 100 beril	—80
Rajski glasovi	—60	Lepa Vida (Cankar)	—80
Rajski glasovi elegantno	—60	Maksimilijan I.	—20
vezano	\$1.20	Marija, hči polkova	—20
Rajski glasovi, elegantno	—60	Mati, socialen roman.	\$1.00
vezano	\$1.40	Malomestne tradicije	—25
Pot k Bogu, elegantno ve-	—60	Mir Božji	—70
zvano	\$1.20	Miklova Zala	—35
Skrbi za dušo, elegantno	—60	Mirko Poštenjakovič	—20
vezano	\$1.20	Na divjem zapadu, vez.	—60
Sveta ura, elegantno vezana	\$1.20	Na indijskih otokih	—30
Vrtec nebeski	—40	Najdenček	—20
		Na jutrovem	—35
		Na krivih potih	—30
		Na različnih potih	—20

POUČNE KNJIGE:

Abeceknik slovenski, 7. ran	—25	Narodne pripovedi, 1., 2.	—20
Ahnov nemško-angleški tol-	—50	in 3. zvezek po	—20
mač, vezan	—50	Naseljeni	—20
Angleško-slovenski in slo-	—40	Na valovih južnega morja	—15
vensko-angleški slovar	—40	Nesrečnica	—25
Berilo prvo, vezano	—30	Nezgodan a Palavanu	—20
Berilo drugo, vezano	—40	Nikolaj Zrinski	—20
Berilo tretje, vezano	—40	O jetiki	—15
Cerkvena zgodovina	—70	Odkritje Amerike, vez.	—80
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	Pasjeglavec	\$1.00
Domači zdravnik, vezan	—75	Prihajac	—30
Domači živinozdravnik	—50	Pregovori, prilike, reki	—25
Evangelij	—50	Pri Vrbevem Grog	—20
Fizika 1. in 2. del	—45	Prst božji	—20
Hitri računar, vezano	—40	Pariški zlatar	—25
Navodilo za spisovanje raz-	—70	Randevouz	—25
nih pisem	—70	Revolucija na Portugalskem	—20
Nemščina brez učitelja, 1.	—50	Senila	—15
in 2. del po	—50	Simon Gregorčiča poezije	—45
Nemščina brez učitelja, 1.	—50	Stanley v Afriki	—20
in 2. del, vezano	\$1.20	Strahovalec dveh kron, 2	—20
Občna zgodovina	\$4.00	zvezka	\$1.60
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00	Sherlock Holmes,	—80
Poljedelstvo	—50	3., 4., 5. in 6. zvezek po	—80
Popolni nauk o čebelar-	—50	Sveta noč	—20
stvu, vezan	\$1.00	Srečolovec	—20
Postrežba bolnikom	—20	Strah na Sokolskem gradu,	—50
Punk zaročencem, vezan	—70	100 zvezkov	\$5.00
Prva nemška vadnica	—35	Strelec	—20
Sadjejeja v pogovorih	—25	Sanjska knjiga, velika	—30
Schimpffov nemško-sloven-	—25	Slovenski šaljiwee	—35
ski slovar	\$1.20	Štiri povesti	—20
Schimpffov slovensko-nem-	—25	Tegethoff	—25
ški slovar	\$1.20	Turki pred Dunajem	—30
Slovenski pravnik	\$1.00	Trije rodovi	—50
Slovar slovensko-nemški	—25	Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
(Janežič-Bartel), vez.	\$2.50	Zlate jagode, vez.	—30
Slovenska kuharica, vez.	\$3.00	Življenjepis Simon Gregor-	—50
Slovenska Slovnica, vez.	\$1.25	čiča	—50
Slovenska pesmarica 1. in	—60	Življenja trnjeva pot	—30
2. zvezek po	—60	Znamenje štirih	—30
Slovensko-angleška slovni-	—60	Za kruhom	—20
ca, vez.	\$1.00	Z ognjem in mečem, 7 zvez.	\$2.00
Spisovanj ljubavnih pisem	—40	Življenje na avstr. dvoru ali	—75
Spetna kuharica, brošir.	—80	Smrt cesarjeviča Rudolfa	—75
Trtna uš in trtoraja	—40		
Umna živinoreja	—50		
Umni kmetovalci	—50		
Zgodbe sv. pisma, vez.	—50		
Žirovnik, narodne pesmi, 1.,	—50		
2. in 3. zvezek, vez., po	—50		

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE
KNJIGE:

Avstrijska ekspedicija	—20
Baron Trenk	—20
Belgrajski biser	—20
Beneška vedeževalka	—20
Bitka pri Visu	—30
Bodi svoje sreče kovač	—30
Boj za pravico	—40
Boj s prirodo	—15
Božični darovi	—15
Burska vojska	—25
Cerkvica na skali	—15
Cesar Jožef II.	—20
Ciganova osveta	—20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	\$5.00
Človek in pol (Cankar)	\$1.00
Cvetke	—20
Don Kižot	—20
Dobrota in hvaležnost	—60
Evstahija dobra hči	—20
Fabiola	—35
George Stephenson, oče že-	—20
leznie	—10
Grizelda	—20
Grof Radecky	—20
Hedvika, banditova nevesta	—20
Hirlanda	—20
Hildegarda	—20
Hlapec Jernej	—60
Hubad, pripovedke, 1. in 2.	—20
zvezek po	—20
Ilustrovani vodnik po Go-	—20
renjskem	—20
Izlet v Carigrad	—20
Ivan Resnicoljub	—20
Izanami, mala Japonka	—20
Izidor, pobožni kmet	—20
Jama nad Dobrušo	—20
Jaromil	—20
Jeruzalemski romar	—45
Kristusovo življenje in smrt	—20
vezano	\$3.00
Krištof Kolumb	—20

Brat sokol	—25
Cigani	—40
Dobro došli	—20
Doktor Hribar	—20
Dve tašči	—20
Pri puščavniku	—20
Putifarka	—20
Raztresenca	—30
Starinarica	—20
V medenih dneh	—20
Zupanova Micka	—30

TALIJA:

Zbirka gredaliških iger.

Brat sokol	—25
Cigani	—40
Dobro došli	—20
Doktor Hribar	—20
Dve tašči	—20
Pri puščavniku	—20
Putifarka	—20
Raztresenca	—30
Starinarica	—20
V medenih dneh	—20
Zupanova Micka	—30

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cveticami,	—03
humoristične, božične, no-	—03
voletne in velikonočne,	—03
komad po	—03
ducat po	—03

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v go-
tovini, poštne nakaznici, ali poštne znamkah. Poština je pri vsaki
senah že vračunana.

Črtica.

Karel Dolenc.

1. Bridkost.

Grem mimo gostilnice. Mračni se.

A na vrtu se ne gore luči.

Lahko pomladanski veter veje
skozi mrak. Kakor bi se lahkom-
selno, za kratek čas, poigraval z
njim, stresa s kostanjev dehteče
evetje. Kakor beli metulji se zib-
ljejo nežni lističi po zraku. Siplje-
jo se na mize in na zemljo, kakor
se osipavajo evetovi nedolžnih
sanj ob močnem vinu, ob strastni
godbi v poznih nočeh, s soparom
in poželnjem nasičenih.Iz vrta zavpeni v tihi, sanjavi
mrak glasen, nelep smeh.Ozrem se. Mlada gospodična in
dva mlada gospoda sede ob okro-
gli mizi. Gospodična se sklanja k
deklici, govori ji poltiho. Gos-
podična se smeji njunim besedam
glasno, s sunkovim, razbrzdanim
smehom.Bridkost mi zaveje v dušo. Za-
kaj za moj posluš in za moje mi-
slji je tak smeh najžalostnejši. Vsa
duša se mi užalosti ob njem. Ja-
sno čuti iz njega, kako se osipava
najlepše, najnežnejše evetje mla-
dosti, kako padajo v blato dehte-
če rože nedolžnosti in mladostne
neskrbnosti.Glej, nenadoma udari gospodi-
na enega kavalirjev po ustih. Na-
lahko, ljubeče, igraje ga udari.Z bolestjo čutim: Dekle misli,
da se igra z gospodičema. A v res-
nici se igra ona z njo, z njenimi
mislimi, z njenim hrepenenjem, z
njenim telesom, ki ga omadežuje-
ta s pohotnimi pogledi, z njeno du-
šo, ki jo s pritajenim, umazanim
pripovedovanjem in laskanjem
vlečeta v blato, z vso njeno pri-
hodnostjo, z vsem njenim življe-
njem. Zakaj vedno se igra v živ-
ljenju moški z žensko. Izgubi pa
vedno ženska. Izmed največjih
bridkosti življenja je ta bridkost.Zamišljen, žalosten nadaljujem
svojo pot. Kar mi nenadoma stopi
pred dušo iz mraka pred me-
noj in iz mraka davnih dni bole-
sten prizor.Bil stm tedaj dijak v Celju. Ne-
kega dne zavijem v stransko ulico
za starim mračnim sodnijskim
poslopjem. Komaj krenem za vo-
gel, zagledam sredi ulice gručoljudi. Nevoljno govorjenje, pol-
glasni, kratki smehi, kakor bi sme-
ljali ne vedeli, ali se naj smejejo
ali ne, ali kakor bi se sramovali
tega smeha, se glase iz množice.
Pristopim. Na cestnem kamenju
zagledam žensko srednjih let. Na-
pol leži, napol sedi, ali se vsaj
trudi, da bi sedla. Zdaj zdaj se
poskusa dvigniti. Razprostre ro-
ke, vele in suhe kakor žveplenke.
Z drobnimi koščeni prsti grabi
po zraku kakor utapljačji se pla-
valce. A nikjer resilne vrvi! Niti
slabotne bilke nikjer, da bi se je
oklenila in se rešila iz groze, ki se
pogreza v njo. Spet se zvrne po
tleh. Zviža se, da se nehoti domi-
slim kaže, ki je stopila na njo moč-
na noga. Na nesrečni ženi ja stoji
še strašnejši zmagovalec, demon
alkohol v najostudnejši obliki.</

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glavnega tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoč se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glavnega tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Onim podružnicam in posameznikom, ki so dosedaj naročili Pravo Slovensko Ligo smo jih odpisali. — Vse ostale iztise smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki še nimajo pravil, naj se obrnejo naravnost nanj — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik. Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Iz ruskega ujetništva se oglašajo in pišejo. Jožef Kocjančič iz Dobruj št. 75 pri Ljubljani je v mestu Borskov v samarski guberniji. — Fran Kešć je sporočil materi Mariji Kešć, stanujoči v Rebr št. 18 v Ljubljani, da se nahaja v ruskem ujetništvu, in sicer v mestu Petropavlovsku v Sibiriji. — Fran Juršič je ondan pisal svojem prijatelju, da so ga Rusi ujeli in odpeljali daleč v rusko Azijo. — Poročnik Anton Drašček piše, da je prišel v rusko ujetništvo in pozdravlja iz daljnih daljav vse prijatelje in znance. — Valentin Meršolj, enoletni prostovoljec pri 27. domobr. polku, je tudi ruski ujetnik, kakor je pisal te dni v Ljubljano. — V ruskem ujetništvu se nahajata dalje ljubljancina Henrik Kenda in pa Josip Hammersehmidt. Zadnji se nahaja v Spaskoju in je bil ujet s svojim stotniškim poveljnikom poročnikom dr. Keibithnem vred. — Fran Kosmač je pisal te dni bratu Antonu v Mostah pri Ljubljani, da se nahaja v ruskem ujetništvu, in sicer v mestu Orenburgu, ki leži v podnožju rudonosnega uralskega pogorja. — Anton Perhace iz Senožca je pisal te dni iz Spaskoja v Rusiji. — Četovodja Karol Kresal piše: "...Se sem med živimi, hvala Bogu! Pri Grodeku v Galiciji sem bil ranjen in ranjenega so me Rusi v svojo oblast dobili dne 10. oktobra. Odvedli so me daleč v Sibirijo. Vozili smo se več tednov. Zdaj sem v mestu Krasnojarsku, ki leži na sibirski železnici. Bog daj, da bi bil že kaj kmalu mir! Kako si želim videti drago domačo deželo!" Pismo je pisano dne 4. sušca. — O Matevžu Krivicu ni bilo več mesecev ne duha, ne sluha. Sedaj pa je Matevž Krivic pisal, da je v Kurganu v Sibiriji. Tudi je več Slovencev tam. — Bernard Potokar iz Česnjice, pošta Sent Vid pri Zatični, je tudi v ruskem ujetništvu. Nahaja se, kakor piše, v mestu Čistopolju v kazanski guberniji v evropski Rusiji. — Fran Zupančič se nahaja v mestu Bogučarju v voronežski guberniji. — Fran Petermelj, ki je služil kot častniški sluga pri domobrancih, je pisal in sporočil žalostni ženi Ani in drobnim deci: "...Že od meseca novembra ne vem ničesar od vas. Dosti sem preстал in prebil hudega, tudi lakota sem trpel. Pisati pa nisem mogel (iz Przemysla). Od 22. marca smo v ruskem ujetništvu. Vozimo se že več kakor en teden po ruskih ravninah. Danes smo v velikem mestu Kijevu, ki leži na reki Dnepru. Pojdemo pa še naprej, a za zdaj še nič ne vemo, kam. Zdrav sem, hvala Bogu, a jako slab. Hrane imamo tukaj dovolj." — Iz ruskega ujetništva se je nedavno tega oglašil tudi posestnik sin Fr. Zupet iz šmariške župnije nad Ljubljano. Pisal je iz Jekateri-

przemyslsko posadko. Na razglednici, ki jo pisal dne 31. marca iz Radziolva v Rusiji, pravi, da se vozi že tri dni proti kraju svoje dolobe. — V ruskem ujetništvu v Orenburgu na azijski meji se nahaja rezervni praporščak boshereg, polka št. 2 Boris Černe z Bleda. Z njim vred se nahaja v Orenburgu ujetih še 7 slovenskih vojakov. V pismu navaja imena teh vojakov: Ferdo Ulrich iz Trbovelj, Blaž Marolt iz Litije, Andrej Grbec iz Litije, Fr. Prosene iz Koprivne, Matevž Učakar iz Zagorja in Alojzij Čebin iz Zagorja. Vsi ti vojski se niso dobili nobene vesti od svojcev od doma. Njih naslov je: Voenoplennyj (i-me, naprimer Boris Černe) mjenovoj dvor vzvod Nr. 46, Orenburg, Russia.

Ruska ujetnika umrla. V ljubljanski bolnišnici je dne 22. aprila umrl ruski ujetnik Dimitrij Pirov, vojak ruskega pehotnega polka št. 16, dne 23. aprila pa ruski ujetnik Fedor Fitvenko, vojak ruskega pehotnega polka št. 50. Oba so pokopali z vojaškimi častmi s sodelovanjem pravoslavnega svečenika. Na zadnji poti ju je spremljalo 12 ranjenih, takisto ujetih tovaršev, ki so na spovedu prav ubrano peli pravoslavne cerkvene žalostinke.

ŠTAJERSKO.

V ruskem ujetništvu. Hčerka grškega trgovca Zischega, Roza Zischeg, ki je delovala kot usmiljenka v Przemyslu, se nahaja sedaj v ruskem ujetništvu. Zaenkrat je ostala še v neki prazemski bolnišnici, potem pa jo bodo prepeljali v Kijev, ali pa v smislu haške konvencije pustili domov. — Iz ruskega ujetništva se je zgledil dne 16. marca z markskompanjo iz Ljubljane odšli kadet-aspirant 27. domobr. pešpolka Ernest Sorčan, učitelj v Rajhenburgu. Ujet je bil v Karpatih.

Namesništvo v Gradcu, katerega treba priznati, da je glede preskrbovanja živil pokazalo veliko dobre volje in res storilo, kar se je dalo, je začelo 24. aprila samo prodajati živila. Prodaja fižol po 25 vinarjev po kilogramu, masti 10 dek velja 25 vln., krompir pa 14 vinarjev kilogram.

KOROŠKO.

Umrli je v Dobrlivasi starosta vse duhovščine celovške škofije, upokojeni župnik in knezoškofski svetovalec Valentin Legat v starosti 91 let. Pokojnik, rodem iz ljubljanske okolice, je bil vedno odločen narodnega mišljenja, jako toleranten duhovnik in si je, ko je bil župnik na Jezerskem, pridobil največje zasluge, da je ta občina postala prava narodna postojanka. Slovek je pa pokojnik v mlajših letih tudi kot lovec.

Poročil se je v Celovcu stotnik Hugon grof Auersperg z gospodično Hildo Raimann.

PRIMORSKO.

Smrtna kosa. V Kraju pri Lovranu je umrl, kakor poroča list "Piccolo della Sera" od 12. apr., akademski slikar Valentin Lucas, rodem iz Labina v Istri. Svoje nauke je dovršil na akademiji lepih umetnosti v Benetkah. Bil je dober portretist in znan cerkveni slikar. Kot človek je bil čudak. V Kraju, kako uro hoda od Lovrana, ob lepi veliki cesti proti Mošenicam, si je zgradil vilo po svojem okusu. Že od daleč te preseneti na desni visoko nad cesto, med trtami in lovorjem, rdeča stavba, podobna orientalskemu svetilišču. To je vila Lucas. Zidarji sproti pravljajo obzide na terasah, dekleta jim podajajo opeko in malto, vse pa nadzira umetnik Lucas sam, ki se je ravnokar vrnil iz Lovrana, v eni roki noseč živeža za par dni, v drugi pa koštrne posodice z barvami. Ko zapazi tujca, ki z zanimanjem ogleduje njegov Tuscum, prišepa dol po mnogih stopnicah in ga povabi k ogledu njegove delavnice. Vstopnina 1 K, kakor je napisano ob vhodu. Pod bizarnimi oboki iz rdeče glin, čez katere se vije spomladno brsteca trta, pod lepimi geniji, iz rmenne terakote, ki nosijo težko breme višje stavbe, vstopiš v delavnico. Velik prostor, prazna kocka, kakih 100 metrov na vse strani, ob njem pa lesene stopnice na desno. Ob južni steni visi, ne od stropa, marveč od stredne do tal velika slika, nad 100 štirinajških metrov v obsegu. Umetnik te povabi, da se povsneš po stopnicah navzgor na galerijo. Med to strmo potjo po škripajočih deskah opazim v okenku na desni krasi list: avtor: portret umetnika iz mladih let.

Farme v Wisconsinu.

St. 29. — Farma 60 akrov, ob glavni cesti, pošta vozi mino. 20 akrov je očistene in 8 orane zemlje. Stanovanje za začetek, štala s senikom, vodnjak s studenčnico. Lastnik ima trgovino in bo šel kupiti zelo na roke. Farma je oddaljena od mesta s 7000 prebivalci 6 milj. Cena samo \$1600, takoj \$400, ostanek na lahke plačilne pogoje. Najlepša prilika za začetek. Več slovenskih farmarjev je naseljenih v tem kraju.

St. 26. — 320 akrov jako lepe neobdelane farmske zemlje; samo 1½ milje od živahnega mesteca z veliko žago, prodajalnami, kovčarico, mlekarino, cerkvijo itd. Glavna cesta gre na dveh straneh. Zemlja je valovita in izvrstna za farme, kakor dokazujejo obdelane farme zraven. Dovolj leša za dom in prodajo, in ker je železnica blizu, je to velike vrednosti. To je najlepša prilika za štiri ali več rojakov, ki bi se skupno naselili. Ako se ta zemlja skupaj proda, je cena samo \$15 aker. Takoj se plača okrog \$1000 na ves kos; za ostanek dosti časa. Zasluzka je tu dovolj.

Zemlja na obeh teh kosih se prišteva k najboljši v Wisconsinu. Vzorec prsti se pošlje na zahtevo. — Ako ni danes nič za vas, berite moj oglas prihodnji teden. To sta samo dva kosa izmed mnogih obdelanih in neobdelanih farm. Pridite ali pišite po pojasnila na:

LEO ZAKRAJŠEK,
309 First Ave., Milwaukee, Wis.

Iščem dva moja prijatelja MATIJO in JOSIPA KRESOVIČ. Doma sta iz vasi Staroda pod Novim gradom na Primorskem. Lansko leto sem prejel pismo od Matije iz Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama oglašita. — John Uječ, Box 136, Port Josephine, Pa. (12-14-5)

Zopet boljši časi

so se odprli za naše rojake, ki so si se pravočasno izbrali svojo domaćijo v najrodovitnejšem in najkrajšem kraju države Wisconsin ter se tam že naselili letošnjo spomlad. Že sedaj so zadovoljni in srečni. — Tudi vsi oni drugi, ki jih mika iti na farme, si lahko še ustvarijo boljše čase, ako si poiščejo izmed dobrega najboljši, t. j. da se naselijo v kraju, ki slovi po svoji krasoti in rodovitnosti zemlje in ki ima tudi vse druge ugodnosti za uspešno kmetovanje. Blagovoli se o tem prepričati na lastne oči! Rojakom ne moremo dovolj toplo priporočati, da si ogledajo sedaj, ko vse bujno raste in je najpripravnější čas za to. — Pišite še nam še danes za nadaljno pojasnila in natančnejši popis zemlje z zemljevidom, kar vam pošljemo brezplačno.

SLOVENSKA NASELJENSKA DRUŽBA,
198 — 1st Ave., Milwaukee, Wis.

Varujte svoje zdravje.

Kadar ste bolni in potrebujete pomoči, takrat se zapoje obrite do nas, da vam pomagamo z dobrimi evropskimi ptid. zdravili. Ako vam niso druga zdravila pomagala, zato ne obupajte, evropska zdravila rojaki bralijo kot izvrstna zdravila. Na to to sto zdravilnih pisem smo prejeli, ko se ljudje ozdravili od dolgoletnih bolezni. Zdravnik specializirane spalne in kronične bolezni uraduje od 4-8 pop. v M. Manufact. Bldg. 31. Zdravniški svet vsakemu zastoj.

DOM. LEKARNA.

P. O. Box 819, Milwaukee, Wis.

Farme v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte prej, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šest let ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospejujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmarjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku priti tukaj z gospodarskim in to s majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje citate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastoj, brez različice, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:

The James W. Good Company
Dep. 54 Ashland, Wis.

NAZNANILO.

Rojakom v Pittsburghu, Pa., in okolici naznanjam, da izdelujem **OBLEKE** po meri in po kroju, kakršnega si kdo izbere. Garantiram za dobro delo in dobro blago. Se priporočam

RUDOLF MESNAR,

5313 Butler St., Pittsburgh, Pa. (30-4 v pet)

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujem. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na:

Slovensko korespondenčno šolo,

6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

DELO DOBE GOZDARJI!

Ker imam tudi letos dovolj lepega lesa za beliti, zato sem se namenil oddati delo na "kontrakt" in tudi plačam na dan, kakor komu drago. Plača je vsakega 20ga, ali pa takrat, ko kedo ide proč. Delo je stalno za več let. Več se poizve pri:

Frank Jureca,
Box 812, Richwood, W. Va. (13-14-5)

Zmanjšane cene za elektriko.

Dne 1. maja se je maksimalno ceno za elektriko v Manhattanu in skoro celem Bronxu znižalo od 10 na osem centov za kilovatno uro. Pri tem pa ni všteta dobava žarnic ali pa skrb za obločnice.

Od sedaj naprej ne sme biti niti najmanjšega dvoma, da je elektrika najbolj ekonomska in zadovoljiva oblika razsvetljave in gonilne sile.

Oglejte si eno naših prodajalen-podružnic in videli boste, kako poceni lahko rabite elektriko.

The New York Edison Company

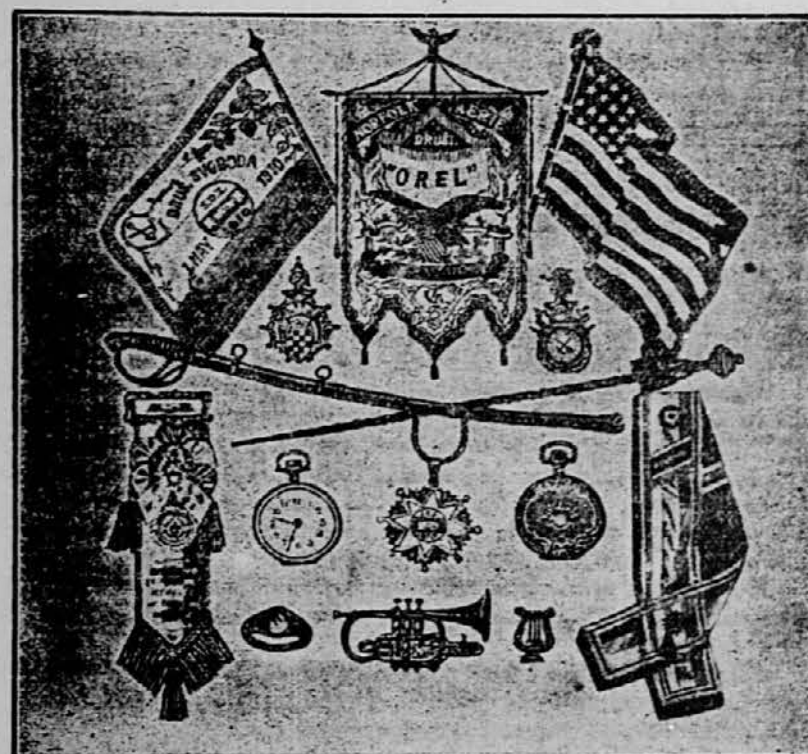
At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street
Telephone: Stuyvesant 5600

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway	Spring 9890	*124 W 42d St	Bryant 5262
126 Delancey St	Orchard 1960	*151 E 86th St	Lenox 7780
10 Irving Pl	Stuyvesant 5600	*27 E 125th St	Harlem 4020
		*362 E 149th Street	Melrose 3340

*Open Until Midnight
Night and Emergency Call: Madison Square 6001

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, rega, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, varnico, privrsko pratan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene saceva vprašate. Upravičeno Vas stane le 2c. pa si bodele prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavnega pisatelja kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotno pomisliti, da se bližajo človestvu boljše časi. Kratkalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovskij: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Kosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spili ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Financi minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Da je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjiga ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisatelj Robert Brichanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

10

(Nadaljevanje).

da se zadosti strašnemu slavohepleju enega moža. Kako nam more on dati mir?! Njegov posel je vojna! Sedaj izjavlja, da je Anglija, ki mu ne pusti skleniti mir, pravi tedi, da se bori za mir. On laže, dvakrat laže!

— Močne besede, mojster Arfoll!

— Ko je zadnjič jezdil po ulicah Pariza, ga je priprosto ljudstvo prosilo za mir, — mir pod vsakim pogojem. Lahko bi ti ljudje prosili oni veliki Kamen gori na pečinih. Jaha! je mimu in ni trenil z očesom, niti jih slisal.

— Oh Bog, narod je zmučen, oče! — Počitka si želi!

— To je res, — je rekel Rohan z odločnim glasom.

Župnik se je ozrl v Rohana.

— Mojster Arfoll te je naučil, da misliš v številnih zadevah tako kot on. Mojster Arfoll je dober mož in naj ima prav ali ne. Varuj se pa takih govoritv v Kromlaix. Kar more mojster Arfoll svobodno reči, velja lahko tebe prostost ali pa celo življenje.

Ni sicer povedal, a bilo je res, da je smatralo ljudstvo mojstra Arfolla za blaznega in na noben način odgovornega za čudne stvari, o katerih je govoril. Celo uradniki Bonaparta so poslušali njegova izjavljanja s smehom ter si trkali na čela, ko je menjal.

— Bom že pazil, — je odvrnil Rohan ter zmajal z rameni.

— Narod ima prav, oče Roland, — je nadaljeval učitelj. — Bogastvo in ponos Francije se je spustilo v zrak s smodnikom v topovih. Izguba denarja bi samoposel malo pomenila, ako bi le imeli močne roke, da ga zopet pridobe z delom. Kje pa so te močne roke? Nabori so odrezali te močne roke z okrvavljenimi noži in ostalo je le še truplo, ki si ne ve pomagati.

— Ne popolnoma, — je odvrnil duhovnik smehljaje. — Napriemer Rohan tukaj ima par močnih rok in ostalo je še več mladih mož.

Mojster Arfoll se je ozrl na Rohana in rekel z glasom, ki je izražal globljo bol kot poprej.

— Pošast vojne je še vedno lačna; — zahteva še več človeškega mesa. Tam zunaj — — — in pokazal je na deželo, — je dežela zapuščena ter temnejša kot je pšava La Bruyere. Može, ki bi morali obdelovati polje, leže pokopani pod rušo tuje zemlje ali pod snegom. Rečem vam, oče, Francija je opustošena. Na svojih prsih je gojila gada. Ah kako morate biti gluhi tu v Kromlaix ob morju, da ne slišite nje joka, — da ne slišite nove Rahel, ki žaluje za svojimi otroci!

Mojster Arfoll se je bil razvnel in Bog ve kako daleč bi se šel v svojih izjavljanjih, da mu ni položil župnik svojo roko na rame ter rekel:

— Tiho!

Mojster Arfoll je naenkrat prestal, a ne dosti hitro, kajti ko je menjal, ga je vprašal neki ostri glas:

— Kdo je ta nova Rahel, mojster Arfoll?

Sedmo poglavje.

KORPORAL DERVAL BRANI SVOJO ZASTAVO.

Vprašalec je sedel na klopi pred svojo hišo, na glavni cesti vasi. Imel je očala, obrobjena z roževino in pritrjena na ušesa s trakom. V rokah je držal časopis, v katerem je ravno čital. Obraz je imel rdeč kot črešnja in kratko pristrženi lasje so bili beli.

Njegova obleka je bila pol kmečka, pol vojaška ter je obstajala iz dolge, odprte korporalske suknje, kateri so že manjkali vsi našitki, iz prostornih hlače-dokolen, rdečih nogavic ter copat. Nogavice je imel pravzaprav samo eno, kajti ena noga je bila lesena.

— Dober dan, stric Even! — je rekel župnik, ki je skušal obrniti pozornost od zadnje opombe mojstra Arfolla. Tudi Rohan je želel stricu dober dan ter mu stisnil roko.

Pred njimi ni namreč sedel nihče drugi kot korporal Derval, junak številnih bitk, strasten oboževalec Napoleona in stric obema, Marceli in Rohanu.

Korporala, ki je dobro poznal in sovražil nazore mojstra Arfolla, pa ni bilo mogoče premotiti. Ko je torej pozdravil učitelja ter mu stisnil roko, je ponovil vprašanje:

— Kaj pa je s to novo Rahel, mojster Arfoll? — je vprašal ter snel naočnike.

Presenečeni učitelj je bil pogumen ter odvrnil:

— Govoril sem o teh zadnjih dneh v Franciji, korporal Derval. Govori se, da bodo zopet pobirali novince in meni se dozdeva, da je najboljša kri dežele že stekla v zemljo. Našo ubogo deželo sem primerjal z Rahel, ki joka za svojimi otroci, ki so šli od nje in katere ni mogoče potolažiti. To je bilo vse — — —

Veteran ni odgovoril, temveč naenkrat vstal.

— To je bilo vse! — je govoril z glasom, ki je zvenel kot pri-tajeno grmenje.

Pri teh besedah je tudi segel z levo roko v žep telovnika, dočim je z desnico zamahnil po zraku ter segel v krajce suknje. Iz telovnika je privlekel skatljico z duhanom ter ponosljivo precejšno množico tobaka.

V trenutku je človek zapazil čudno in obenem komično sličnost, kljub leseni nogi. V obleki korporala in stoječe tako na tleh, je iz-gledal kot zelo slaba in zbita kopija velikega Cesarja. Bil je kot Napoleon, a z nosom Wellingtona (angleški general) ter šest črev-ljev visok.

Ako se ga je od bližje pogledalo, se je videlo, da je njegov obraz temno zarjav, poln gub in brazgotin. Oči je imel črne, lica gladko obrta in nosnici razširjeni vsled neprestanega nosljanja, katero na-vado je tudi delil s svojim velikim vzorcem, Napoleonom, "malim korporalom."

Ni si treba misliti, da ni vedel za sličnost s svojim cesarjem in mojstrom. Opozorilo se ga je na to, in bil je ponosen. Ta sličnost je bila ponos in slast njegovega življenja. Ponavadi je tudi zavzel po-zicijo, ki je bila značilna za Napoleona: — nogi narazen, prsa ven, roki prekržani na hrbtu, glavo pobešeno, — vse kot je bilo treba. In če je rekla Marcela ali kdo drugi z občudovanjem: — Poglej! Človek bi rekel, da je Cesar sam! — mu je pričelo burno utripati srce, nosnici sta se mu širili in pričel je hoditi po hiši kot kolos, ki gre preko zemlje. Pod svojimi nogami pa je videl sosedo in sovražni-ke kot Napoleon prince in kralje.

S tem pa ni rečeno, da ni poznal spoštovanja. Vedel je, kako da-leč je od moža, katerega je oboževal. Žena njegovega brata je bila pobožna in sušič veter francoskega brezverstva ni bil prišel do nji-jinih sre.

Korporal Derval je veroval v Boga, ne pa v svetnike in v nje-govem koledarju je bil le en svetnik: — "sv. Napoleon!" —

Kljub vsem njegovim dobrim lastnostim je bil Derval bolj neprijazen kot pa priljubljen. Vasica je ležala daleč vstran od političnega hrupa. Ljudje si niso želeli ničesar drugega kot to, da izvojuje Napoleon sam svojo stvar ter pusti njih pri miru. To pa se-veda ni moglo biti. Vseled tega so prav iz srea proklinjali vedno na-vačenja in prav na tihem tudi Napoleona samega. V vasi je bilo preveč navdušenih Bonapartistov, da bi mogli javno zabavljati in

prebivalci so držali jezike za zobmi, želeč si časov starega režima (vlade francoskih kraljev). Posebno pa so se ogibali vsake toza-devne opombe in družbi starega korporala.

— To je bilo vse! — je ponovil stari vojak vdrugeč. — Him, — in vi, mojster Arfoll, vrjamate vse to?!

— Prav gotov sem stvari, korporal. — — —
Obraz korporala je postal še bolj rdeč kot ponavadi, črne oči so se mu bliskale in zopet je potegnil v nosnici dobršno porcijo tobaka.

To opravilo mu je dalo časa, da je prestal prvi naval divjega ogorčenja. Rekel je dvorljivo, dasiravno se mu je tresel glas vsled razburjenja —

— Vaši vzroki, mojster Arfoll? — Razložite vzroke!

Učitelj se je žalostno nasmehnil.

— Vidite jih lahko s svojimi lastnimi očmi, korporal, — je rekel. — Ženske obdelujejo naša polja, — sejejo in žanjejo; ženske in starci nad 50 let. Cvet naše mladine pa se žrtvuje vojni in v krat-kem bo naša Francija padla, — kajti ne bo je roke, ki bi mogla dvigniti meč v nje obrambo.

Mojster Arfoll je seveda nekoliko pretiraval, a kot da hočejo dokazati neresničnost njegovih izjavljanj, so prihrumeli skozi vrata korporalove hiše štirje mladeniči, veliki kot gore. Bili so štirje ne-čaki korporala, — Hoel, Gildas, Alain in Jannick.

Korporal je stal kot okamenel, kot človek, ki sliši proklinjati Boga. Med zobe mu je silila kletvica.

(Nadaljuje se).

Dr. Josip V. Grahek.

EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA

Zdravim vse bolezni moške, ženske in otročje.
111 East Ohio St., [Allegheny] N. S. Pittsburg, Pa.
"Master Hotel" Parfums — Kar št. 1, 2, 3 in 4 vstopa nar. no do moje hiše

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več red-nimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki na-ših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Najmodernejša
TISKARNA
"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okarno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijako organizirana.

Posebnost se družbena pravila, okrožnice, pamflet, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

HARMONIKE

božni kuharstveni vrsto izdelanih in popravilam po najnižjih cenah, a dolo-
vredne in masovne. V popravu nare-
dijo vsako posloje, kar sem, to nad 10
let tukaj v tem poslu iz sedaj v sve-
tem lastnem domu. V popravu vnamam
krajnaka kakor vse druge harmonike
ter razen po dolo kakor koli, tako m-
stava brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL

1017 E. 62. St. Cleveland, Ohio.

Za slovenske grafofonske plo-
še, Columbia grafofonske, zlatino
in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC, Kans.
Frontenac, Kans.

(7-11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda"

SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih
dneh na 30 straneh. V njem naj-
dete važne vesti vsakega dne.
vesti iz stare domovine in zani-
mive povesti.

Vse osebe lista je organizirano
in spada v strokovne unije

Prosti nasvet in infor- macije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and
Immigration" za državo New
York varuje in pomaga priseljen-
cem, ki so bili osleparjeni, oropa-
ni ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete pris-
seljencem, kateri so bili oslepar-
jeni od bankirjev, odvetnikov, tr-
govcev z zemljišči, prodajalcev
parobrodskih listkov, spremljeval-
cev, kažipotov in posetnikov go-
stila.

Daje se informacije v natural-
zacijskih zadevah: kako postati
državljan, kjer se oglašati za dr-
žavljanke listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri-
seljenci na Ellis Islandu ali pri
Barge Office.

DEŽAVNI DELAVSKI
DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 28
East 29th St., odprti vsaki dan od
9. ure zjutraj do 5. popoldne in
v sredo večer od 8 do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj u-
spesno ma-
zilo za žen-
ske in moške
lase, kakor tu-
di za moške
brke in brado.
Ako se radi to
mazilo, zra-
stajo v 6 te-
dih krasni,
gusti in dolgi
lasje, kakor
tudi moškim
krasne brke in
brado in nebo-
da odpadati in
ne osiveli. Revmatizem, kostiholi ali trganje v ro-
kah, nogah in kriku v 8 dneh popolnoma odpravim,
rane, opekline, bule, ture, krasne in grinte, putne
noze, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh
popolnoma odpranim. Kdor bi moja zdravila brez
uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po
cenik in knjižico, pošljite zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 5 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak
lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre-
bivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod
tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne
države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov
in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem
odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

"SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so-
delovanjem več strokovnjakov, je
založila Slovenic Publishing Co., 82
Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe
isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svico, Inomesta in Ljubljano

POŠTNI PARALNIKI NAJ

"LA SAVOIE" na dva vikla "LA LOIRE" na dva vikla "LA FRANCE" na dva vikla

Naš največji parnik na
"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"
Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Obesebrough Building.
Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča Slovika
57. N. E.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljatve
tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre-
bujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom
in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.